

Bij de dienst van zondagavond 21-5-2017 | Dorpskerk Vreeswijk | ds. Rik de Pater
n.a.v. Exodus 20:16 Tien Geboden 9^e gebod:

“U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste”

samenvatting:

- allereerst denkt dit gebod aan een vals getuigenis afleggen in een rechtbank om iemands goede naam aan te tasten en hem te gronde te richten (bv. 1 Kon. 21:10.13)
- van daaruit ook andere manieren om iemands goede naam aan te tasten: kwaadsprekerij (hoeven geen leugens te zijn maar het dient een verkeerd doel namelijk iemand in een verkeerd daglicht te stellen); roddel; lichtvaardig oordelen zonder kennis van zaken, zonder wederhoor; soms is zwijgen over het kwade van iemand geboden behalve als zwijgen een derde benadeelt; laster (= openlijk en opzettelijk liegen), verdraaien van elkaars woorden. Vraag: Waarom doe je mee aan kwaadspreken/roddel? Is het om jezelf op te waarden ten koste van de ander?
- liegen misleidt een ander; schaadt een ander: schaadt het vertrouwen van de ander in jou; liegen schaadt daarmee ook jezelf
- liegen komt uit de vader van de leugen de duivel (Jak. 3). Liegen is een vorm van jezelf handhaven. Het spreken van waarheid maakt ons vrij
- de waarheid spreken tegen elkaar omdat je elkaars ledematen bent (Ef. 4:22): het ene ledemaat doet het andere toch geen kwaad
- HC duidt ook op een positieve invulling van het gebod. De ander beschermen, het goede wat God in hem/haar gewerkt heeft, naar boven halen
- geen kwaadspreken omdat we Jezus willen volgen die zich voor ons overgaf aan het kruis door het kwaadspreken over hem
- 3 zeven (Socrates): Is het waar wat ik over iemand zeg? Is het iets goeds? Is het noodzakelijk?
- Handvat: 1. Bescherm of beschadig ik de naaste? 2. Handel ik naar de norm van de liefde (1 Kor. 13:6)? 3. Ken jezelf en besef dat je niet beter bent dan een ander 4. Bid met Ps. 141 “HEER, zet een wacht voor mijn lippen en behoed de deuren van mijn mond”

achtergrondtekst uit Heidelberger Catechismus: Zondag 43

Vraag 112: Wat wil het negende gebod?

Antwoord: Dat ik tegen niemand een vals getuigenis afleg, niemands woorden verdraai, geen kwaadspreker of lasteraar ben, niemand lichtvaardig en zonder wederhoor veroordeel of laat veroordelen. Maar dat ik alle soorten leugen en bedrog als werken van de duivel zelf vermijd, als ik niet de zware toorn van God op mij wil laden. Evenzo, dat ik in rechtszaken en alle andere handelingen de waarheid liefheb, eerlijk spreek en getuig en ook de eer en de goede naam van mijn naaste naar mijn vermogen verdedig en die bevorder.